

sosalurín

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosalurín

Útgevri:
Fyrirtaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Blaðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosalurín
Prent: Dimmalætting

Nógvar orsøkir at velja Javnaðarflokkinn

TAÐ VÓRU GÓÐ tíðindi at frætta um úrslitið av Vesturtýska valinum, tá greitt var, at vesturtýski veljarin hevði givið javnaðarstjórnini eina dygga álitisvátan, og samstundis givið borgarligu andstøðuni ein so dyggiligan frammaná, sum tei ikki hava fingið síðani beint eftir seinra heimsbardaga.

OG HVAT SIGUR hetta so okkum. Hví velur vesturtýskarin javnaðarmenn at stýra landi sínum. Júst av somu orsøk, sum í øðrum framkomnum demokratiskum londum. Taka vit Norðurlond, so eru tey eitt talandi dømi um skilagóða samfelagsstýring, har demokratið er sett í hásaði. Í hesum londum hava vit talu- skrivi- trúar og samkomu- frælsið. Í hesum londum hava vit góð og rættvís samfelagsviðurskipti.

Í STYTTRI tíðarskeiðum hava borgarligir flokkar roynt seg á stjórnarpallinum, men skjótt hevur aftur verið boð eftir javnaðarmonnum, tí tað hevur víst seg, og tað ikki bert hevur verið í Føroyum, at torført hevur verið at skipa stjórn uttanum Javnaðarflokkinn.

EITT ANNAÐ EYÐKENNI er eisini í teimum londum, har javnaðarflokkurin er sterkur. Har er ein kommunistaflokkur altíð veikur. Samanberð við t.d. Vesturtýskland nú kommunistarnir als ikki blivu umboðaðir í nýggja samveldistinginum.

EISINI HETTA ER galdandi í Føroyum. Hví reikaðu okkara heimligu kommunistar undan seinasta vali oyggj úr oyggj — bygd úr bygd, og mæltu fólki frá at velja Javnaðarflokkinn? Júst tí teir vistu, at um Javnaðarflokkurin kom sterkur til ræði, var eingin gróðrabotnur fyri teimum. Teir mæltu ongum frá at velja t.d. Fólkaflokkurin ella Sambandsflokkinn av teirri einføldu orsøk, at fingi vit aftur eitt borgarligt stýri í Føroyum, sum vit høvdu tað í fimtiárunum, sóu teir sín stóra møguleika.

Dupultmoralur

Eg hoyri ikki til tey, ið hava ráð at fara út at ferðast. Men ein dagin í summar slapp eg inn á dekkjó á Smyril at vinka fædd. Tá mundi eg fingið sjókk, tí har á dekkjunum, við tvisi upp úr reyvalummanum, rokaðist Jóhannes M. Olsen lögtingsmaður,

og forvitin sum egeri, fœkk eg at vita, at hann sigldi har sum maskinmeistari.

Kann hetta vera tann sami J. M. Olsen, sum arbeiddi við hond og fót í móti at Smyril skuldi koma til landið, sum var við at fella «lassamálið».

sum arbeiddi í móti at vit fingi Teistan.

Nú smyrslasiglingin aftur skuldi fyri, passaði tað honum tí sera væl at biða seg fri frá tinginum.

Tað hevði verið eitt sindur keðiligt at farið niðan í tingið og atkvøtt í móti smyrslasigling.

ing, og síðan farið umborð aftur, vundið motorin í gongd, og siglt víðari.

Hetta má vera dupultmoralur við lit, men óvæð samstundis góður sambandsmoralur.

Glámur

Frá armóð til vælfærd

Áðrenn javnaðarflokkurin kom upp í føroyskan politikk, løgu sambandsmenn og sjálvstýrismenn og klandraðust akkurat sum óvitar um tann tjóðskaparliga spurningin.

Men so kom javnaðarflokkurin inn á ting í 1928 og segði við smábørnini: Nú mugu tit uppføra tykkum sum vaksni fólk! Men tá spanni illstíni upp aftur meira í teimum, og teir lovaðu hevnd yvir javnaðarmenn, og rakstrarróp og ókvæmisord vórðu slongd eftir okkara partamongum.

Men, sum tit siggja, so nyttaði tað lítið!

Tað, sum lá mær at hjarta, var at siga nakað um tað mótstöðu, sum øll uppskotini hjá javnaðarflokkinum møttu á tingi í 1930-unum.

Fyrst sosialløgðávan. Tá javnaðarmenn løgdu hetta uppskot fram á ting, segdu okkara andstøðumenn, at hendað lofði ryggbróta allar føroyingar, og at vit

høvdu ikki ráð at gjalda hesa lögðávu.

Nei, sannleikin var, at tey gomlu, og onnur, sum ongan góðan áttu, skuldu ofrast á altarinum til frama fyri mersugvararnar — kapitalistarnar — reiðaran, keypmannin, arbeidstakaran og aðrar.

Tað vóru hesir, sum áttu fyrsta prioritet til pengarnar. Hvat teimum viðviku, sum livdu á skuggasíðu livsins, gjørdist lítið annað enn at halda munn, tí so kundi tað sama hent, sum hendir teimum lægstlentu í Uganda, Chile, Suðrafrika, Amerika, Ruslandi og aðrastaðni í teimum kommunistisk og fasistisk stýrdu londum! Í 1938 kom fyrsta uppskotið um minstlunu fram á tingborð. Sjálvandi frá javnaðarflokkinum!

Í 1940-unum legði sami flokkur til brots fyri forskotsrindan og prísviðót, men alt teir antisosialistisku spirarnir royndu at fella hesi sosial-

istisku uppskot, so mæðkaðust teir og góvu skarvin yvir.

Í 1948 skipaðu javnaðarmenn, sambandsmenn og sjálvstýrismenn samgongu, men hendað samgongan sat bert í tvey ár. Og hví, jú tí tað kom til skarpskeringar millum javnaðar og sambandsmenn, tí sambandsmenn vóru heilt ómøguligir at arbeida saman við, og tí er tað einki annað enn mjørkatos, tá hesir siga, at teir altíð hava havt so gott samstarv við okkara flokk.

Saman við tjóðveldisflokkinum, undir leiðslu av táverandi fiskimannafelagsformanninum Erlendi Paturson, vóru sambandsmenn við at gera svikagerðir móti fólkinum og fiskimanninum — teir avtöku landshandlin og teir syrgdu fyri, at minstalonin minkaði!

So roynast alitismenn!

Føroya fólk, her siggja tit muruna í afturhaldinum. Slíkar gerðir samsvara við

allan borgarligan politikk. Tað seinasta nýggja er, at teir borgarligu fara at leggja alt stílt — eitt nú Smyril, sum skal takast úr uttanlandssiglingini, tá sambands- og fólka-floksmenn koma til, sum teir ætla. Ferðasambandið skal leggjast lamið, fiskiflotin skal seljast av landinum. Stutt sagt verður stóðan akkurat hin sama sum í tíðarskeiðinum 1950—58.

Í allar dagar er lagt eftir javnaðarflokkinum frá øllum skiljum, men tað er hann, sum hevur skapt treytirnar fyri tí vinnuliga og sosiala frambrúðinum, sum hevur verið í Føroyum hesi seinastu 20 ári. Tað er javnaðarflokkurin, sum hevur skapt fortreytirnar fyri vælfærdarsamfelagnum.

Veljarar, gerið javnaðarflokkinn enn sterkari tann 8. november.

SOSIALISTUR

Til Paula Ellefsen og Uffe Elleman Jensen:

Tað er ein last at læra onnur út frá síni óvitan

Óvitan er ikki altíð ein last, men so tá man ætla at læra onnur út frá síni óvitan við táluligum nonsens, og tá man harafturat kallar seg fyri ein ábyrgdar-politikkarar, er tað ikki bert ein last, men pinligt. Bæði fyri persónin sjálfan, og harafturat er tað ein miskreddittur til teir gomlu veljararnar!

Umræddi persónur avdukaði seg við at samanbera seg sjálfan og tað, hann umboðar, við teir polsku arbeidarnar og tað, teir stríðast fyri. Sjálvur rokni eg við, at polsku arbeidarnir frabíðja sær hesar «samhuga»-kvøðurnar. Pólland er eitt sentraliserað, sosialistisk samfelag og tað vígja eina koordinerað, diktatorisk organisatións-stýring av samfelagsljóðnum. Í hesum kann umræddi persónur sammata við seg sjálfan

— tey fáu við teimum mongu miðlunum.

Tað, sum teir føroysku sosialistarnir vilja, er júst tað sama sum teir polsku arbeidarnir — nevniliga at desentralisera og at geva teimum, sum bera byrðarnar, ávirkan, ábyrgd og vinning.

Meg minnist, at eg longu sum barn lærði um tað politisk ringrásina, har teir konservativu og kommunistisku einaræðisharrarnir stóðu líð um líð. Her kundi kanska ein «litil» Oli Breckmann verið potaður inn í millum. Já, her er skútan bundin at ein óhjálpilgari kos á gyrokumpassin!

Ein annar av somu skuffu sum áður umræddi persónur er Uffe Elleman Jensen, sum fyri stuttum skrivaði ein kronikk í Jyllandsposten, og sum Dimmalætting klypti út

og setti í. Hesin kronikkurin var ikki einum «ábyrgdar»-politikkarar til heiðurs.

Harra Uffe Elleman Jensen hevur annaðhvørt ikki tímað at gjørt seg kunnugan við tey veruliga viðurskiptini, ella hevur keldan (sum man av royndum ofta hevur ásaðnað) givið skeivar upplýsingar um Smyril.

Fyri tað fyrsta, so hevur Smyril ongatíð itíð Mikkel Møls og harafturat hevur hann ikki kastað minni og minni av sær, men tvørtur í móti meira og meira!

Ja, tað man hava argað og harmað Uffe Elleman Jensen, at tann seinasta búskaparliga frageiðing frá OECD gevur teimum sosialdemokratisku, búskaparligu krepputíðunum æruna fyri eini betran av tí danska tjóðarbúskapinum. Og hetta eftir at borgarligu «bjargingar-

royndirnar» fyrst í sjeitiárunum, men tað er vandamiklið at brúka boomerang, tá man ikki dugir at brúka hana.

Vit vita, hvat Uffe Elleman Jensen hevur í ætlan og vit taka okkum ikki imponerað. Honum tørvar bæði format og úrslit at kunna leggja fram — altsó á «pluss-síðuni». Nú tá trúlovingin hjá Vinstra við teir konservativu, varð tikin til endurskoðan, og man ætla at friggja til sosialdemokratarnar, hevur Uffe Elleman Jensen trupulleikar við at finna út av, hvørjum hann skal venda bakið. Tí brúkar hann ósjálvboðnu «tonki»-pausuna til at blanda seg í eina duet saman við Paula Ellefsen í Dimmu. Men tað skal man helst ikki gera, tá man syngur falskt!!!

Sjófari

Akurskriftin hjá Paula E.

Orða- og lygusmiður hjá Sambandsflokkinum, Paula Ellefsen, er nú aftur av alvara farin til verka. Hesaferð kom tað líkasam óvæntað á harn, at skula framleiða lættisoppalesnað, nú val varð skrivað út í úrtíð. Ráðini eru tí eittans: at gripa langt niður í óhumskuna og sum

ein ávisur maður fyri hálvari öld síðani dúgliga endurtaka sínar egnu lygisögur. Hesin seinni var tó bara so reiðiligur, at hann boðaði frá, at «metodan» var: áhaldandi endurtaka av lygnini. Tí kann hesin sambandsmaður av røttum kallast ein professionellur, organiseraður lygnari.

Hann fær jú lön fyri sín «politikk».

Hesaferð er programmið ella uppskriftin: at sáða lygn og ræðslu niður í fólkið um, at javnaðarflokkurin skal gera Føroyar til eitt sosialistiskt ella kommunistiskt samfelag (jfr. Oyggjagjálindi nr. 68). Tá

Pauli sigur «ella», ja so meinar hann at sos. = kom. Enn hevur hesin klóki — men tó bytti maðurin ikki skilt, at javnaðarflokkurin er ein sosialdemokratiskur flokkur, ja eins og flokkurin hjá Willy Brandt, og ikki ein sosialistiskur flokkur.

Í «Dimmu» nr. 111 skrivar